

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 20Csp/147/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119367838
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Libuša Záthurecká
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2020:6119367838.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica v konaní pred sudkyňou JUDr. Libušou Záthureckou v právnej veci žalobcu BENCONT COLLECTION, a. s. so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava - Nové Mesto, IČO: 47 967 692, právne zastúpený JUDr. Oskar Chnápko, advokát, Advokátska kancelária KOVAL & spol., so sídlom Komenského 3, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 45 018 201 proti žalovanému Y. H., nar. XX. XX. XXXX, bytom O. XXX/XX, XXX XX A., o zaplatenie 2 384,98 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 1 698,32 Eur spolu so zákonným úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1 511,91 Eur od 10. 01. 2017 do zaplatenia, a to v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia na účet žalobcu.

Súd konanie v časti 686,66 Eur zastavuje.

Súd vracia žalobcovi súdny poplatok vo výške 34,50 Eur.

Súd žiada Slovenskú poštu - prevádzkovateľ systému, so sídlom Partizánska cesta 9, Banská Bystrica, IČO: 36 631 124, aby vrátila žalobcovi súdny poplatok vo výške 34,50 Eur v lehote 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto uznesenia na účet žalobcu vedený v D. a. s., B.: E XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, VS: XXXXXXXXXXXX.

Súd v prevyšujúcej časti žalobu zamieta.

Žalobca má nárok na náhradu trov tohto konania voči žalovanej podľa pomeru úspechu v konaní vo výške 40 %, ktoré je žalovaná povinná zaplatiť žalobcovi v lehote 3 dní odo dňa rozhodnutia o výške trov samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca navrhol, aby súd žalovanej uložil povinnosť zaplatiť po čiastočnom späťvzatí istinu vo výške 1 698,32 Eur spolu so zákonným úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1 511,91 Eur od 10. 01. 2017 do zaplatenia, zmluvný úrok vo výške 21,90 % ročne zo sumy 1 511,91 Eur od 20. 12. 2018 do zaplatenia spolu s trovami konania v zmysle uzatvorenej Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX. XX. XXXX.

2. Súd podľa § 116 ods. 2 CSP zverejnil oznámenie o podanej žalobe na úradnej tabuli tunajšieho súdu a webovej stránke tunajšieho súdu a žalobu po 15 dňoch od zverejnenia oznámenia považoval za doručenú ja keď sa o tom žalovaná nedozvedela a ostatné zásielky doručoval žalovanej na adresu podľa § 106 ods. 1 CSP, t. j. na adresu vedenú v Registri obyvateľov. Žalovaná má vedenú adresu v

Registri obyvateľov A., O. G., ulica O. č. XX. Na uvedenej adrese jej zásielky neboli doručené a nebolo možné zistiť adresu, kde sa zdržiava.

3. Žalobca v žalobe uviedol, že s Poštovou bankou uzatvoril dňa 20. 12. 2018 Zmluvu o postúpení pohľadávok, na základe ktorej nadobudol pohľadávku zo zmluvy o úvere zo dňa 02. 04. 2015. Žalobca predložil Zmluvu o úvere, oznámenie postupcu o postúpení pohľadávky spolu s podacím hárkom.

4. Poštová banka so žalovanou uzavrela dňa 02. 04. 2015 Zmluvu o úvere a prevodom na účet jej poskytla finančné prostriedky vo výške 1 590 Eur. Žalovaná sa zaviazala uvedenú finančnú prostriedky vrátiť, zároveň zaplatiť dohodnuté úroky. Pohľadávku zaplatila len čiastočne a z toho dôvodu potom došlo k zosplatneniu úveru ku dňu 09. 01. 2017 po predchádzajúcej výzve podľa § 53 ods. 9 OZ v zmysle Článku 6 OP.

5. Žalobca si uplatnil zmluvné úroky vo výške 21,90 % ročne s poukazom na § 503 ods. 3 OZ a Článok 6 bod 6.4 OP.

6. Žalobca si uplatnil zákonný úrok z omeškania podľa § 517 ods. 2 OZ ako sankciu zo zákona a nárok na náhradu trov tohto konania. Žalobca pred pojednávaním vo veci samej vzal žalobu čiastočne späť do sumy 686,66 Eur. Požiadal o vrátenie súdneho poplatku a požiadal o zmenu v časti zákonného úroku z omeškania od 10. 01. 2017.

7. Žalovaná sa k žalobe nevyjadrila.

8. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len „OZ“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

9. Podľa § 53 ods. 1 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

10. Podľa § 54 ods. 1 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

11. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

12. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

13. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

14. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

15. V konaní nebolo sporné, že bola uzatvorená Spotrebiteľská zmluva - Dobrá pôžička vyššie citovaná, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 1 590 Eur, počet mesačných splátok 96, dátum konečnej splatnosti úveru 15. 04. 2023, výška mesačnej úhrady 36 Eur, úroková sadzba 21,90 % p. a., RPMN banky 24,30 %, priemerná RPMN na trhu 11,58 %, celková čiastka úveru 3 335,99 Eur, odplata 21,90 %, dátum prvej platby do 15. 05. 2015 vždy k 15. dňu v mesiaci. Súd mal za to, že ide o spotrebiteľskú zmluvu, ktorá obsahuje zákonom predpísané náležitosti.

16. Súd mal za to, že žalobca je vecne aktívne legitimovaný. Na žalobcu bola postúpená pohľadávka banky v súlade s § 92 ods. 8 zákona o bankách. Išlo o splatnú pohľadávku po predchádzajúcej písomnej výzve a žalovaná bola v omeškaní viac ako 90 kalendárnych dní. Banka zaslala žalovanej výzvu na splatenie dlžnej časti úveru s poučením podľa § 53 ods. 9 OZ dňa 14. 12. 2016 a listom zo dňa 09. 01. 2017 oznámila žalovanej, že úverová pohľadávka ku dňu 09. 01. 2017 sa stala predčasne splatnou v celom rozsahu. K zosplateniu teda došlo s poukazom na § 53 ods. 9 OZ. Uvedené výzvy boli žalovanej doručené.

17. Súd žalobe vyhovel a uložil žalovanej povinnosť po čiastočnom späťvzati zaplatiť istinu, tak ako vyplýva z výrokovkej časti tohto rozhodnutia, keďže v konaní nemal za sporné, že žalovaná úver čerpala, prestala ho splácať a z dôvodu porušenia podmienok zmluvy došlo k vyhláseniu predčasnej splatnosti. Nebolo preukázané žiadnym dôkazom, že by si žalovaná svoju povinnosť po výzve banky riadne splnila.

18. Podľa § 517 ods. 2 OZ priznal súd žalobcovi zákonný úrok z omeškania ako sankciu zo zákona za neplnenie povinnosti plniť včas a riadne dňom nasledujúcim po splatnosti úveru.

19. Súd zamietol žalobu v časti zmluvného úroku 21,90 %. Súd má za to, že pokiaľ veriteľ (žalobca) pristúpi k tomu, že zosplatní úver ako to bolo i v prípade strán sporu, kedy k zosplateniu došlo ku dňu 09. 01. 2017 a teda považuje celý dlh za splatný, nastupuje režim platenia úrokov z omeškania a nie úrokov z úveru. Úver je odplátnym právnym úkonom, za ktorý možno dohodnúť úroky a možno dohodnúť aj obdobie na užívanie finančných prostriedkov (úverové obdobie). Zákon umožňuje dodávateľovi na určitú dobu do splatnosti podľa jeho predstáv poskytnúť úver a za úver mať dohodnuté úroky. Od začiatku sa sledujú úroky na dohodnutú dobu, ktorej koniec završuje tzv. splatnosť úveru. Zo zákonom stanovených dôvodov napríklad nesplácanie úveru má dodávateľ právo posunúť splatnosť úveru. Niet zákonného kogentného pravidla, podľa ktorého by dlžník mal povinnosť zo zákona platiť úroky popri úrokoch z omeškania. Ak úver nie je splatený do splatnosti zákon priznáva za zadržanie finančných prostriedkov sankcie, či už zákonné alebo zmluvné. Zmluvné úroky popri úrokoch z omeškania sú nielen odklonom od zákona v neprospech žalovanej ako spotrebiteľa, ale odporujú aj kogentnému zákonnému pravidlu § 517 ods. 2 OZ. Žalobca sa dovoľáva nárokov na odplátné úroky, ktoré by mu patrili v prípade ak by bol zachovaný stav zákonnej domnienky a to trvanie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy za stavu, že veriteľ a spotrebiteľ budú plniť podľa podmienok a v termínoch dohodnutých v zmluve. Je zrejmé, že došlo k zmene záväzku, ktorá bola privedená omeškaním spotrebiteľa a predčasným zosplatením úveru zo strany veriteľa. Zmena záväzku prináša aj zmenu pomerov plnenia a aktivuje režim omeškania v spojení s využitím práva a za podmienok § 53 ods. 9 OZ. K predčasnemu zosplateniu záväzku došlo konaním veriteľa a bol to veriteľ, ktorý v súvislosti so zmenou záväzku určil aj režim ďalšieho plnenia záväzku jednostranným adresovaným právnym úkonom. Okrem skutočnosti, že pri plnení záväzku je potrebné za každých okolností vychádzať zo stabilizovaných podstatných náležitostí zmluvy, ktoré sprevádzajú celú existenciu a trvanie záväzku, a to až do času zmeny obsahu záväzku, ktorá predstavuje prekonanie dojednaných podmienok postupného splácania záväzku. Predčasné zosplatenie úveru je jednostranný sankčný právny inštitút, ktorý umožňuje veriteľovi zmenou záväzku požadovať jednorazové, okamžité vrátenie celej požičanej istiny. Splácanie úveru v splátkach teda na strane veriteľa vyvoláva stav absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne v splátkach vracia a spláca a za tento stav nedostatku a úverovania patrí veriteľovi úrok. Úrok predstavuje cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii nemôže s touto nakladať a produkovať zisk. Absentujúci zisk pokrýva veriteľovi právo na úrok splácaný spolu v rámci splátky úveru v režime dojednaného záväzku. Iný stav je príznačný pre predčasné a mimoriadne zosplatenie úveru, keď veriteľovi vzniká nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatenia úveru. V tomto prípade svojim právnym úkonom veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. V tomto zásadnom rozdieli spočíva ekonomická podstata straty nároku veriteľa na úroky za požičanie peňažných prostriedkov od spotrebiteľa. Logicky tak nastupuje stav, v ktorom by mal mať veriteľ záujem a vyvinúť úsilie smerujúce k skorému vráteniu peňažných prostriedkov a právny poriadok mu po mimoriadnom zosplatení úveru poskytuje viaceré právne prostriedky vymožená jednorazovo zosplatennej pohľadávky. Ak nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba tieto užívať nie je dôvod, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov

spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený nespravodlivý a ústavne nekonformný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti plnenia a veriteľ by naďalej inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. Ak by sa žalobca odplatných plnení napriek vyššie uvedenému výkladu neplatnosti dojednania dovoľával aj v čase po jednostrannom mimoriadnom zosplatnení úveru neprešli by tieto nároky testom ustanovenia § 517 ods. 2 OZ.

20. Tvrdenie, že nárok na zaplatenie úroku trvá od poskytnutia peňažných prostriedkov až do ich vrátenia teda aj po zosplatnení úveru vychádzajú z druhej vety § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka, je potrebné posudzovať v celom kontexte tejto právnej normy, ktorá podľa jeho prvej vety zakotvuje oprávnenie dlžníka vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky pred dobou určenou v zmluve. Druhú vetu § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka nemožno interpretovať ani bez spojitosti s prvou vetou jeho odseku 1, podľa ktorej záväzok platiť úroky je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky. Úroky zo splátky sú v prípade plnenia v splátkach splatné v deň splatnosti splátky (§ 503 ods. 2 Obchodného zákonníka), ak sa však má vrátiť zvyšok poskytnutých peňažných prostriedkov, sú splatné aj úroky, ktoré sa ho týkajú (§ 503 ods. 1 tretia veta). Uvedené ustanovenia spolu s § 497 Obchodného zákonníka explicitne upravujú nielen záväzok dlžníka zaplatiť úroky, ale aj splatnosť tohto záväzku. Z uvedeného vyplýva, že úrok z úveru patrí len za požičanie peňazí, ku ktorému po zániku zmluvného vzťahu nedochádza. V súlade s týmto výkladom je aj ustanovenie § 506 Obchodného zákonníka umožňujúce od zmluvy odstúpiť a požadovať, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi, teda celý dlh jednorazovo. Z uvedeného vyplýva, že doba splatnosti zmluvných úrokov sa zhoduje s dobou splatnosti úveru, čo znamená, že celková suma úrokov musí byť zaplatená najneskôr zaplatením poslednej splátky úveru. Na tieto závery poukazujú aj viaceré rozhodnutia odvolacích súdov (rozsudok Krajského súdu Žilina č. k. 10Co/104/2012, rozsudok č. k. 5Co/196/2016 zo dňa 28. 06. 2016, rozsudok Krajského súdu Košice zo dňa 05. 10. 2016 č. k. 9Co/604/2015, rozsudok Krajského súdu Trnava č. k. 25Co/615/2015 zo dňa 30. 11. 2016, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 16Co/322/2015 zo dňa 12. 05. 2015, rozsudok č. k. 11Co/307/2018 zo dňa 17. 04. 2019, rozsudok č. k. 14Co/75/2018 zo dňa 26. 03. 2019).

21. Súd podľa § 144 CSP a § 145 ods. 2 CSP konanie čiastočne zastavil vo výške 686,66 Eur z dôvodu čiastočného späťvzatia žaloby žalobcom pred začatím pojednávania vo veci samej.

22. Súd podľa § 11 ods. 3, 4 zákona č. 71/1992 Zb. rozhodol o vrátení kráteného súdneho poplatku z dôvodu, že došlo k čiastočnému späťvzatiu pred začatím pojednávania vo veci samej a zároveň požiadal príslušný orgán o jeho vrátenie, kráteného o sumu 6,70 Eur.

23. O trovách konania rozhodol súd podľa § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP a priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania podľa pomeru úspechu v konaní vo výške 40 %. O výške trov bude rozhodnuté samostatným uznesením podľa § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti vo veci samej.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie je prípustné odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne vo vyhotovení trojmo na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C. s. p.) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie treba predložiť v troch rovnopisoch, inak súd zhotoví kópie na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný neplní dobrovoľne to, čo mu ukladá právoplatné a vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na výkon exekúcie v zmysle zvláštného predpisu.